

LBRIS

We know
books

JENNIFER McADAM
DOUGLAS THOMPSON

MONEDA DIAVOLULUI

Lupta mea pentru demascarea
Reginei Criptomonedelor

Traducere din limba engleză
ANCA-SMARANDA MANOLESCU

Prolog	Promisiunea.....	9
Capitolul I	Începuturi.....	17
Capitolul II	Iubirea doare.....	26
Capitolul III	Zile de fericire.....	48
Capitolul IV	Zile de luni maniacale.....	80
Capitolul V	Ziua Comemorării.....	95
Capitolul VI	Fals!.....	105
Capitolul VII	Posturi de luptă.....	120
Capitolul VIII	Vrăjitoarea de pe Wall Street.....	130
Capitolul IX	Banda.....	145
Capitolul X	Moartea vânzătorului.....	159
Capitolul XI	Ruleta Ruja.....	180
Capitolul XII	În lumina reflectoarelor.....	197
Capitolul XIII	Victime colaterale.....	211
Capitolul XIV	Alertă roșie.....	231
Capitolul XV	Pierdut și găsit.....	244
Capitolul XVI	Vreme furtunoasă.....	260
Capitolul XVII	Răzbunare.....	272
Epilog	Jurământul.....	276
	Nota autoarei.....	278
	Mulțumiri.....	285
	Despre autori.....	287

Sunt fiică de miner. În imagine este tatăl meu (*al treilea din stânga*), alături de colegii săi din subteran.

Eu și tatăl meu, îmbrățișându-ne. O amintire a momentelor care îmi lipsesc atât de mult.

Părinții mei cu nepotul lor, o imagine rară în care cei trei foarte dragi mie apar împreună.

PROLOG

Promisiunea

Imaginea surprinzătoare a unui cimpoier ce mergea în fața cortegiului funerar al tatălui meu îmi este întipărită în minte. Corpul său fusese incinerat, iar eu simțeam că sufletul îi plecase și mai repede în ceruri. A iubit viața și a avut atât de mult entuziasm, iar eu mi-am promis ca banii pe care mi i-a lăsat moștenire să îi folosesc pentru a păstra vie această amintire a sa. În momentele dificile, acea imagine cu el condus pe ultimul drum este amuleta mea, partea cea mai importantă din moștenirea mea.

Era un gentleman scoțian de modă veche, care nu a avut niciodată prea multe, dar și-ar fi dat și haina de pe el într-o zi friguroasă. Nu mi-am făcut niciodată griji pentru el. Locuia pe o stradă retrasă, la doar trei apartamente distanță de sora mea, Adele. Ea locuia vizavi și în fiecare dimineață urmărea dacă își ridică jaluzelele pentru a ști că s-a trezit și este activ. Deși, în 2000, fusese diagnosticat cu leucemie, nu și-a schimbat stilul de viață. Era o persoană matinală, căreia îi plăcea să iasă și să se bucure de lume. Îi plăcea să meargă la țară și să petreacă timp în aer liber, iubea cântecul păsărilor și libertatea traiului în natură. Când tata mă vizita, de obicei la fiecare două zile, venea cu bicicleta, intra pe ușă și striga:

– Bună, fată, ești acasă?

Cu câțiva ani înainte să moară, începuse să-și piardă din vigoare, iar energia din voce slăbise, dar atitudinea sa veselă nu a dispărut

niciodată. Întotdeauna, în ultimii ani de viață, intra într-o încăpere fluierând; asta o înnebunea pe sora mea, dar mie îmi plăcea și mereu zâmbeam în sinea mea. Era împăcat cu propria lui lume mică și nu se sfia să arate asta. Tata meșterea mereu în grădinile din fața și din spatele casei mele, dar și în baraca din spatele grădinii, care era locul lui preferat și unde îl auzeam fluierând alături de păsări. Acolo era locul fericirii lui la mine acasă.

Cu două săptămâni înainte de Crăciunul din 2014, eram în pat când fiul meu a intrat în casă spunând:

– Bunicul a fost dus de urgență la spital, este în ambulanță. Mătușa Adele este acasă la el.

Am sărit din pat, am aruncat niște colanți pe mine și am plecat într-un suflet spre casa lui, urcând scările în grabă. Adele încă era într-o stare de șoc. Plângea. Pentru că tata întârziase să ridice jaluzelele, s-a dus până la el. De la ușă a auzit gemete, iar la etaj l-a găsit acoperit de sânge. Părea ca o scenă desprinsă dintr-un film de groază, în timp ce stătea acolo, încercând să-l curețe.

Tocmai suferise o hemoragie internă puternică. Inițial, Adele a crezut că acea mizerie venea din toaletă, pentru că i se părea prea negru pentru a fi sânge. I-a căzut în brațe, iar ea a reușit să-l ducă în dormitor, unde își pierdea și își recăpăta cunoștința. Ea continua să-i spună:

– Tată, nu mă părăsi, nu mă părăsi.

A reușit în cele din urmă să sune la ambulanță, iar când am ajuns și eu, am plecat împreună direct la spital, la zece minute după ambulanță.

La spital l-am găsit în camera de gardă, iar imaginea era teribil de tristă, cu sângele încă scurgându-i-se pe față. Era liniștit, dar luminile erau prea puternice, ca niște reflectoare care îi băteau în ochi, și a început să strige:

– Isuse Cristoase!, poate cineva să stingă luminile astea?

Era perfect conștient. A durat ceva, dar apoi l-au dus la terapie intensivă. Am rămas peste noapte, iar a doua zi dimineață l-am

văzut într-o rezervă. Începuse să aibă halucinații și în vene avea perfuzii care ieșeau din el, ca și cum creșteau din el, iar eu nu-l mai văzusem într-o astfel de stare. Era de la medicamentele pe care i le dăduseră, făcându-l să pară atât de neajutorat. Au fost o zi și o noapte îngrozitoare.

Ulterior, a fost mutat într-un salon și, când l-am văzut din nou, era așezat pe pat și nu făcea decât să zâmbească. Nu eram sigură dacă era lucid. Apoi, Adele mi-a arătat un formular de la capătul patului său pe care scria NU RESUSCITAȚI. Sincer, nu v-aș putea oferi detalii despre acel moment, pentru că mi l-am șters din minte.

Am fost atât de șocată de acea instrucțiune încât memoria mea a refuzat să-l rețină, ca o măsură de autoprotecție. A fost cumplit, întrucât arăta clar încotro ne îndreptam. Iar tata doar stătea în pat, fără să spună prea multe, zâmbind. A rămas internat de Crăciun și de Anul Nou, iar starea lui fluctua. A făcut pneumonie după hemoragie și s-a luptat cu ea timp de aproximativ nouă săptămâni. Nu a fost zi sau noapte în care să nu-l vizităm. Într-o noapte, stăteam cu el când mi-a arătat tavanul și mi-a spus:

– Uite ce garaj mi-au dat. Nu am văzut niciodată așa ceva, cu toate facilitățile moderne.

Luminile și tavanul i se păreau că formează acest garaj grandios. L-am întrebat cum arată și, fiind un povestitor desăvârșit, mi-a spus; era o halucinație fericită. Apoi, a adormit. Știam că nu e într-o stare bună, pentru că slăbise, dar credeam totuși că poate lupta.

Am vorbit cu doctorii și le-am spus că nu voiam ca tata să moară în spital, ci vrem să-l luăm acasă dacă starea în care era ne-ar permite să-l transportăm. Voiam să avem grijă de el. Doctorii au fost extraordinari, dar nu ne-au spus niciodată cât mai avea de trăit; s-au ferit de astfel de estimări. Poate pentru unii ar fi fost un gest amabil, dar nu și pentru cineva cu o personalitate ca a mea: eu voiam să știu pentru a putea face față situației.

În miercură când tata s-a întors acasă, doctorița care l-a însoțit i-a spus că sfârșitul este aproape. Nu ne venea să credem. Am sărit și am spus:

- Nu, tată, există tratamente. Va trebui să ne întoarcem la spital!
- Nu, nu mă mai întorc acolo, a ripostat el.

I-am spus că poate face asta și acasă, iar el mi-a replicat:

- Bine, bine, pentru că nu mă mai întorc. Sunt bine aici.

Era și nora mea, Fiona, acolo. Și ea era îngrozită de doctoriță.

Aceasta a simțit că eram nemulțumiți de ea și a plecat. M-am întins lângă tata și l-am întrebat:

- Vrei pește la cină?

Întrebarea i-a trezit un zâmbet:

- Da, fată, da!

Stăteam cu toții în jurul patului lui, după ce terminaserăm de mâncat, iar tata, care reușise să mănânce cu greu câteva îmbucături, părea liniștit. Voiam să-l țin în cameră cu noi, să interacționeze, și l-am întrebat dacă vrea să recite versurile sale preferate din Robert Burns.

În generația tatălui meu, elev în Ayrshire, locul de naștere al poetului național al Scoției, elevii trebuiau să învețe operele lui Burns pe de rost. L-am rugat de câteva ori, după care a zâmbit pe jumătate și a început să recite *To a Mountain Daisy*¹, care povestește cum, în timp ce ara, Burns a zdrobit tulpina unei margarete; acum înțeleg asta ca pe o metaforă pentru cât de des, în căutarea unui câștig, formele mici de viață sunt date deoparte. L-am filmat pe tata cu telefonul și, abia când a terminat de recitat, am înțeles exact semnificația cuvintelor, iar inima mi-era grea și simțeam cum mi se spulberă pe loc de durere. Nu știu cum am reușit să continui înregistrarea. Deși a sărit un vers, restul le-a recitat fidel:

Floare mică, modestă, cu vârf purpuriu,

M-ai întâlnit într-un ceas tulburii...

¹ Unei margarete (n.trad.)

Când a terminat, și-a mișcat puțin capul pe pernă și, cu buzele zâmbind ușor, a adormit.

Tata trebuia să stea ridicat în pat din cauza lichidului care-i ajungea în plămâni. Când situația devenea prea gravă, i se injectau relaxante musculare pentru a-l ajuta să respire. Au fost utile un timp, dar apoi a avut nevoie de ele din ce în ce mai des. Asistentele veneau pe tot parcursul nopții, așteptând ca medicul de familie să sosească dimineața. Într-o zi, când a ajuns, el a spus că venise momentul ca morfina să îi atenueze durerea și disconfortul. Nora mea era gravidă în ultimele luni la acea vreme. Îl adora pe tata și refuza să plece de lângă el. În acea dimineață de vineri, tata părea împăcat, iar sora mea, Adele, a condus-o pe nepoata mea, Elle, la grădiniță. Aveau să se întoarcă în curând. Stăteam cu tata în camera de zi, ținându-l de mână, când au sosit cele două asistente. Le-am povestit ce s-a întâmplat și, în timp ce erau cu tata, am profitat de ocazie pentru a-mi aprinde o țigară la ușa din spate a terasei. Abia îmi aprinsesem țigara când asistenta m-a bătut pe umăr să-mi spună că sosise timpul.

Eram confuză.

- Cum adică?

– A sosit timpul, aproape s-a dus, draga mea.

Am intrat în grabă și l-am rugat cu disperare să nu plece, să mai rămână.

- Nu pleca, Adele nu este aici.

Apoi, asistenta a spus că pulsul începuse să-i revină. Am sunat-o pe sora mea, care tocmai o lăsase pe Elle, și i-am spus să se întoarcă, dar cât se poate de repede. Tata revenise printre noi și abia îmi puteam crede ochilor; avea o fire puternică. Era incredibil. Mai avea doar o soră în viață, Amelia, și l-am anunțat că era și ea pe drum. Când ea a ajuns, i-am pus tatei o muzică de relaxare, în surdină, iar sora lui a început să-i vorbească. El respira în liniște, dar puteam să văd că îi era tot mai greu. Se făcuse ora cinci după-amiaza și începuse să se însereze, iar mătușa Amelia ne-a spus că trebuie să plece.

S-a uitat înspre tata:

– Ei bine, dragă Bill, ne vom revedea curând.

S-a intrat și am condus-o pe hol, unde și-a înfășurat fularul. O ușă de sticlă separa camera de zi de hol și îmi aduc aminte cum m-am întors și, uitându-mă peste umăr, i-am văzut pe partenerul meu, pe cumnatul nostru și pe Fiona în picioare lângă patul tatei, privind-l. Când plecasem din cameră, cu mătușa Amelia, toți erau așezați pe canapea. Ceva se întâmplase. Apoi i-am văzut fața Fionei, care spunea totul. M-am apropiat și mi-a zis:

– Jen, s-a stins.

Împreună cu sora mea ne-am grăbit în camera de zi, iar Adele și-a apropiat urechea de gura lui. A spus că i-a simțit respirația, dar, de fapt, era ultima suflare care i-a ajuns la ureche. Mi-am apropiat și eu urechea de gura lui și i-am simțit respirația, după care s-a stins. L-am luat în brațe și am izbucnit într-un strigăt cumplit:

– Tată, nu sunt pregătită să te las să pleci!

Își așteptase sora, pe Amelia. A mai rezistat pentru ea. Iar când ea și-a luat adio, el a fost împăcat să plece. Și-a putut închide ochii și s-a pornit la drum. Cred că, atunci când oamenii sunt pe moarte, ei sunt conștienți de ceea ce se întâmplă în jurul lor.

Și, în mod similar, cred că este un gest de bunătate să le lași sufletele să plece cu cât mai multă iubire și respect. Voiam să-l onorăm pe tata acum și pentru totdeauna. Scena, care, așa cum am menționat, nu m-a părăsit de atunci, se derulează la nesfârșit în mintea și în inima mea: cimpoierul care conducea cortegiul spre crematoriu, cântând *Highland Cathedral*, despre care unii spun că ar trebui să fie imnul național al Scoției. Cântată la cimpoi, este o melodie atât de potrivită! Eu alesesem toate cântecele, întrucât sora mea nu era în stare să o facă. Acum eram orfane. Tata, care avea nouăzeci și doi de ani, a murit într-o zi de vineri, pe 29 ianuarie 2015. Pentru că multe persoane decedaseră în acea perioadă cruntă a anului, înmormântarea a fost amânată, iar slujba lui nu a putut avea loc decât pe 11 februarie. Pregătirile pentru înmormântare ne-au ajutat pe mine

și pe Adele să facem față tristeții ce ne învăluia și cred, în general, că ocuparea timpului aduce un pic de liniște.

Am avut timp să reflectez la toate piesele, iar una din ele, cântată în timp ce sicriul Tatei era pus pe umerii ginerilor și nepoților săi, care avansau încet spre crematoriu, se numește *Ae fond Kiss*. Robert Burns a scris versurile pentru iubirea sa platonice, Nancy, iar poezia a fost adaptată într-un cântec superb. Am înlocuit cuvântul *Nancy* cu *Tati*¹ pentru a personaliza cântecul, ca un dar pentru tata din partea mea și a surorii mele. Toată lumea a plâns, pentru că bocetul cimpoiului îi mișcă până și pe cei mai reci oameni. După slujba de la crematoriul Halmsford Bridge din Dreghorn, Ayrshire, unde se oficiase și înmormântarea mamei, am plecat ascultând sunetul tulburător de cimpoi și cântecul *Auld Lang Syne*, interpretat de Royal Scots Dragoon Guards².

Probabil ai impresia că toată înmormântarea a fost învăluită într-un mare kilt, dar așa era tatăl meu, un scoțian tradițional și harnic, care pentru a-și câștiga banii, ca miner, a avut o muncă grea și plină de riscuri. Când lucrezi în subteran, nu ai unde să mergi decât în sus, iar lui îi plăcea să privească cerul și să viseze la un viitor mai bun pentru familia lui. Știa că nu avea multe de lăsat în urmă, dar era mândru că am putea avea „un mic ajutor“.

Toată viața lui a fost precaut. Puținii bani pe care îi avea erau investiți în casă. L-am lăsat acasă – cenușa lui – cât timp casa a fost scoasă la vânzare. A durat ceva, dar, mai târziu în acel an, sora mea, Adele, a decis să cumpere casa pentru fiul ei. Bănuiesc că nepotul meu nu a vrut ca bunicul Bill să mai fie prezent acolo, așa că Adele l-a luat pe tata la ea acasă. În cele din urmă, mi-am primit în numerar partea de 15 000 de lire din vânzarea casei. Nu aveam nimic, așa că pentru mine a însemnat mult, mai mult decât „un mic ajutor“. Banii s-au dus pe datorii și o parte i-am dat familiei; de asemenea,

¹ În original, *Daddy* (n.trad.)

² Regimentul de dragoni din gărzile regale scoțiene (n.trad.)

m-am răsfățat cu o vacanță de o săptămână în Spania, împreună cu fiul și nepoții mei. Dar, în sfârșit, aveam bani de investit. Oh, știm cu toții cât de ușor pot dispărea banii, iar acea avere era grea în portofelul meu, ceea ce veți înțelege mai târziu. Banii se duc repede. Când primești un lucru nou, vrei să-l folosești, iar când primești bani, vrei să-i cheltui.

Voiam să îi investesc pentru a nu se duce pe vreo așa-zisă necesitate. Avusesem o viață de chin și nu voiam să-mi irosesc șansa de a oferi siguranță familiei mele. Am ținut de banii ăștia câteva luni.

Apoi, cea mai bună prietenă mi-a vorbit despre investiția vieții.

CAPITOLUL I

Începuturi

Viața mea a fost tot timpul pe muchie. Copil fiind, aveam această frică de a nu spune ceva greșit sau de a fi în locul nepotrivit. Nu am știut niciodată când aș putea dispărea din această lume. Când am crescut, am descoperit că aproape s-a întâmplat.

Când m-am născut, în vara anului 1970, la spitalul central Ayrshire din Irvine, la o jumătate de oră cu mașina de Glasgow, mama avea patruzeci și doi de ani, iar tata era cu cinci ani mai mare. Mama mi-a spus – și mi-aș fi dorit să nu o fi făcut – că la scurt timp după aceea aproape m-a omorât. Mi-a mărturisit că avea dificultăți în a avea grijă de mine, un nou-născut care plângea încontinuu:

– Aveai doar câteva săptămâni și nu te opreai din plâns, așa că te-am dus în bucătărie. Mă săturasem. Eram pe punctul să te arunc pe geam, când tatăl tău m-a apucat de brațe.

Relația cu mama a fost mereu una tensionată, chiar și înainte să-mi spună că a încercat să mă arunce pe geam. Părinții mei s-au mutat în orașelul nostru la finalul anilor 1960 și s-au stabilit într-un bloc sumbru, cenușiu, cu patru apartamente, special construit pentru locuințe sociale. Apartamentul nostru era la etaj și avea trei dormitoare și o cameră de zi de dimensiuni decente. Nu claustrofobia o afectase pe mama. Nervii ei erau la pământ din alte motive.

Mama, Margaret – Meg pentru familie –, era tulburată într-o lume plină de durere. Totuși, în ciuda tuturor perioadelor dificile,